

Dato: 24. juni 2024

Sag: 24/01268-9 og 24/06653-1

Sagsbehandler:
/SPSB

Afslag på din klage vedrørende [REDACTED] afvisning af skader med sagsnummer S23-059-06301

Naturskaderådet meddeler hermed afslag på din klage over [REDACTED] afvisning af dækning af skader på din ejendom på adressen [REDACTED] (fremover omtalt "ejendommen") som følge af stormflodshændelsen den 20.- 21. oktober 2023.

Afslaget meddeles på grundlag af de under klagesagen modtagne oplysninger fra dig samt yderligere oplysninger, som er tilgået Naturskaderådet i tilsvarende sager i samme område. Naturskaderådet har vurderet, at der ikke er grundlag for at behandle sagen under stormflodsordningen i lov om visse naturskader. Der henvises til begrundelsen nedenfor.

Baggrund

I forbindelse med etablering af et landindvindingslag blev der i 1954 opført et dige ved Diernæs Strand. Formålet med diget var at sikre, at afvandingen af den bagvedliggende Sliv Sø forblev intakt. Af vedtægterne fra Landvindingslaget Sliv Sø (**bilag 1** og **bilag 2**) benævnes diget som et 'havdige'.

Din ejendom er ifølge oplysninger fra BBR opført i [REDACTED] og er placeret uden for diget. Der ligger i dag både huse bag ved og uden for diget. En del af disse er opført inden digets etablering, mens en del er opført efterfølgende. På luftfotos fra området fra henholdsvis 1954 og i dag (**bilag 3**) illustreres bebyggelse ved digets opførelse og efterfølgende.

Kystdirektoratet har i sin vurdering af den 8. november 2023 (**bilag 4**) konkluderet, at der i Diernæs Strandby er et dige. I sin faglige vurdering lægger Kystdirektoratet vægt på, at diget har beskyttet imod oversvømmelse af de ejendomme, der ligger bagved dette. Ved stormfloden den 20.-21. oktober 2023 skete der skader på en række ejendomme placeret uden for diget, inkl. dit sommerhus. Der blev ikke anmeldt skader for ejendomme beliggende bag ved diget i forbindelse med stormfloden.

Kystdirektoratet har i en officiel udtalelse af 19. december 2023 (**bilag 5**) over for Naturskaderådet fastholdt, at der er etableret et dige, der yder oversvømmelsesbeskyttelse i området ved Diernæs Strandby.

I det konkrete tilfælde har Kystdirektoratet analyseret højdeforhold op til en 20 års hændelse, screenet for hvilke vandstande diget kunne modstå samt foretaget en fysisk besigtigelse af diget ved Diernæs Strand.

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5000
CVR-nr. 30 74 16 33
naturskade@naturskade.dk
www.naturskaderaadet.dk
Læs bl.a. om tilgængelighed

Analyserne viser, at der er etableret oversvømmelsesbeskyttelse i form af et dige i området, som kan modstå en 'relativt høj vandstand'. Der findes ikke i lovgivningen eller andre steder specifikke krav til målene på et dige, som derfor kan variere væsentligt i størrelsen.

Begrundelse for afgørelsen

Formålet med diget

Til støtte for din klagesag har du anført, at Kystdirektoratet har misforstået jordvoldens oprindelige formål, som var beskyttelse mod bagvand, ikke kystsikring.

Det er også af andre skadelidte fremført, at diget ikke er et dige, som omtalt i lovens § 4, stk. 2, nr. 6, da det ikke er opført med det formål at beskytte fast ejendom. Diget ved Diernæs Strandby anses af de skadelidte i området som en jordvold, der er etableret for at beskytte afvandingsområdet ved den bagvedliggende Slivsø og ikke for at beskytte mod oversvømmelse af fast ejendom.

Der er efter Naturskaderådets vurdering hverken støtte i lov eller forarbejder til at tillægge det betydning, med hvilket formål et dige er etableret. Det afgørende er i stedet, om det faktisk fungerer som et kystbeskyttelsesdige, og det har Kystdirektoratet vurderet er tilfældet i denne sag.

Ifølge Kystdirektoratet karakteriseres diget i Diernæs Strandby som ”*et synligt, højt og omfangsrigt dige*”. Kystdirektoratet har analyseret højdeforholdene ved Diernæs Strand, samt screenet for hvilke vandstande diget beskytter imod. Analyserne viser, at der er etableret oversvømmelsesbeskyttelse i form af et dige i området, som kan modstå en relativt høj vandstand. Dette underbygges endvidere af fysisk besigtigelse af diget. Yderligere er det nævnt i vedtægterne for Landvindingslaget for Slivsø, at der er tale om et havdige (**bilag 1 og [bilag 2](#)**).

Diget fremgår ikke af Kystatlas

Du har yderligere til klagesagen anført, at myndigheder og professionelle aktører ikke tidligere har identificeret jordvolden som et kystbeskyttelsesdige, og at det ikke kunne slås op i Kystatlas eller fremgik andre steder.

Det er af flere andre skadelidte fremført, at når diget ikke fremgår af Kystatlas, har der ikke været mulighed for at indrette sig på, at skader efter en stormflod ikke var dækket af stormflodsordningen. At diget ikke fremgår af Kystatlas kan ikke udelukkes at have haft betydning for de skadelidtes vurdering af deres egen situation.

Kystatlas føres og opdateres af Kystdirektoratet. Kystdirektoratet har over for Naturskaderådet udtrykt, at der godt kan være tale om et dige, selv om dette ikke fremgår af Kystatlas. Det kan der være mange grunde til, herunder at der findes en række diger, som Kystdirektoratet ikke kender. Det fremgår også klart af Kystdirektoratets hjemmeside for Kystatlas, at der ikke er tale om en fuldstændig oversigt over diger, idet der står følgende: ”*Det digitale kort er vejledende. Kortet opdateres løbende med nye oplysninger, som Kystdirektoratet får kendskab til.*”

Der er under sagsbehandlingen fremkommet spørgsmål til processen for kortlægning af diger samt opdatering af Kystatlas. Kystdirektoratet har hertil oplyst: ... ”at der ikke er én myndighed, som har til ansvar at kortlægge alle havdiger i Danmark. Kystatlas er et digitalt, vejledende kort, som opdateres i takt med at nye oplysninger om diger fremkommer, og sker når Kystdirektoratet har fået kendskab til det.”

Ifølge Naturskaderådets (og tidligere Stormrådets) praksis er det op til taksator ved en besigtigelse efter en stormflod at bekræfte eller afkræfte, om en skadet ejendom er beliggende uden for et dige. Det kan enten konstateres ved opslag i Kystatlas eller ved, hvis diget fx ikke fremgår af Kystatlas, at kontakte Kystdirektoratet mhp. at få en faglige vurdering heraf. Der kan efter Rådets faste praksis ikke lægges vægt på, i hvilket omfang skadelidte har haft forudgående bevidsthed om eksistensen af et dige. At man eventuelt lever i den tro, at der ikke er et dige ved ikke at undersøge andet end Kystatlas, er således ikke afgørende for vurderingen.

Oversvømmelsesvirkninger ved havvandsstigninger

Du har anført, at jordvolden ikke er med i de officielle beregninger på oversvømmelsesvirkningen ved havvandsstigninger.

Andre skadelidte har også anført, at diget ikke er medtaget i de officielle beregninger på oversvømmelsesvirkningen ved havvandsstigninger, jf. [det infrastrukturkort](#), som er udgivet af styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur, og at diget i praksis ikke har betydning for beskyttelse af de ejendomme, der ligger bag ved diget.

Naturskaderådet finder ikke, at dette synspunkt er relevant i forbindelse med vurdering af erstatningsmuligheden efter stormflodsordningen. Infrastrukturkortet er en modellering af konsekvensen ved fremtidige vandsstandsstigninger. Det kan af kortet udledes, at området bag ved diget også kan blive oversvømmet ved samme havvandsstigning, som er gældende for området foran diget. Det afgørende er efter Naturskaderådets opfattelse, at der er tale om et dige, idet det lever op til Kystdirektoratets vurdering heraf. Naturskaderådet noterer sig endvidere, at diget faktisk har ydet beskyttelse mod oversvømmelse i det konkrete tilfælde, hvilket understreges ved, at der ifølge oplysninger fra Naturskaderådets sekretariat ikke er modtaget anmeldelser i Naturskadebasen (Stormbasen) om skader på ejendomme beliggende bag ved diget i forbindelse med stormfloden i oktober 2023.

Lighedsprincippet i lyset af tidligere tilkendt erstatning

Efter din opfattelse skaber fortolkningen af et "dige" ulovlig forskelsbehandling, der strider mod ligebehandlingsprincippet i offentlig ret.

Du har således til klagesagen anført, at der i 2017 var huse uden for ”diget”, hvis ejere fik tilkendt erstatning efter samme lovgivning, som stadig er gældende, uden problemer eller indvendinger om, at der var et dige i området.

I henhold til det forvaltningsretlige lighedsprincip skal to stormflodssager behandles ens, såfremt forholdene er de samme. Der kan dog ikke i den sammenhæng støttes ret på afgørelser, der er truffet i strid med

lovgivningen. At sommerhuse beliggende på havsiden af et dige tidligere – ved en fejl - er tilkendt erstatning, medfører således ikke, at der i nærværende konkrete sag kan ydes erstatning for skader på jeres ejendom, da der ikke vil være hjemmel til en sådan afgørelse.

Legalitetsprincippet i forhold til det juridiske grundlag

Du har til klagesagen endvidere anført, at forsikringsselskabets afgørelse bygger på en fejlfortolkning og mangler juridisk grundlag.

Det er af enkelte andre skadelidte fremført, at reglen i lovens § 4, stk. 2, nr. 6, strider imod legalitetsprincippet, da reglen er... ”*uklar og upræcist beskrevet*”.

Det er Naturskaderådets opfattelse, at bestemmelsen i § 4, stk. 2, nr. 6, i lov om visse naturskader, klart og tydeligt fastslår, at der ikke ydes erstatning for skader på fast ejendom, der ligger uden for et dige. Der er ikke i bestemmelsen lagt op til nogen afvejning eller anden form for skønsmulighed. Det er således lovgivers klare intention med reglen, at der ikke skal udbetales erstatning for fast ejendom, der er beliggende på specifikt angivne, udsatte steder. Det er i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser fastlagt i negativlisten, jf. lov om visse naturskader § 4, stk. 2. Naturskaderådet anerkender, at lov om visse naturskader ikke har sin egen, særlige definition af et dige. Det er ikke op til Naturskaderådet at vurdere, hvad et dige er i en konkret situation. Det hører i stedet under Kystdirektoratets ressortområde. Ifølge Kystdirektoratet, som er ansvarlig myndighed og Naturskaderådets sagkyndige på dette område, er den faglige og tekniske beskrivelse af et dige, ”*at det er kystbeskyttelse, som beskytter mod oversvømmelse. Beskyttelsen består af et volumen af sediment, etableret mellem to højere landskaber. Et dige designes til at kunne modstå forskellige påvirkninger. Der er meget stor forskel på, hvor stor en beskyttelse de forskellige diger i Danmark yder*”, (**bilag 5**).

Øvrige bemærkninger for klagesagerne vedr. Diernæs Strandby

Ud over de af dig fremførte argumenter til støtte for din klage, har der fra andre skadelidte i området været fremført en række argumenter til støtte for, at der ydes erstatning for skader på de ejendomme, der ligger uden for diget. I overensstemmelse med god forvaltningsskik har Naturskaderådet valgt også at inddrage disse i denne konkrete sag.

Etableringstidspunkt for diget

Det er under sagsbehandlingen af visse andre klagesager af de skadelidte fremført, at det af Stormrådets, og nu Naturskaderådets, praksis ud fra en modsætnings slutning kan udledes, at skader på ejendomme, der er opført inden et diges etablering, skal erstattes.

Lovforarbejder, bemærkningerne til loven eller tidligere praksis giver ikke Naturskaderådet anledning til at tillægge det betydning i vurderingen efter § 4, stk. 2, nr. 6, hvorvidt en beskadiget ejendom er opført før eller efter et diges opførelse.

Stormrådet, nu Naturskaderådet, har ved tidligere afgørelser af klagesager i 2014 og 2017 afgjort, at der ikke skulle ydes erstatning for skader på fast ejendom uden for et dige. Af [afgørelsen fra 2014](#) fremgår det, at der lægges vægt på, at ejendommen er opført efter et diges etablering, hvilket Naturskaderådet medgiver isoleret set kan give indtryk af muligheden for en modsætningslutning i forhold til en ejendoms opførelsestidspunkt. Stormrådet har ikke, hverken i sagsfremstilling eller i referat fra det pågældende møde, hvor sagen blev behandlet, indikeret, at et opførelsestidspunkt for boligen inden digets etablering ville have ført til et andet resultat. For at kunne støtte ret på en modsætningslutning skal der udover det, der sluttes modsætningsvist fra, også være øvrige forhold, der taler for brug af en modsætningslutning. Det er ikke tilfældet i denne sammenhæng. Det kan således ikke udledes af Stormrådets praksis i den pågældende klagesag, at anvendelsen af reglen i lovens § 4, stk. 2, nr. 6, afhænger af tidspunktet for en ejendoms opførelse. Der kan heller ikke hentes støtte i lovreglens formulering. Bestemmelsen omhandler således ejendomme, der ”ligger uden for et dige”, og ikke ejendomme, der er ”opført uden for et dige”. Det kan tillige oplyses, at Stormrådet i en [anden afgørelse fra 2017](#) har understreget, at der ”ikke er hjemmel til at tilkende erstatning for skader på ejendomme beliggende på havsiden af et dige”.

Afgørelser efter tidligere lovgivning

Det er af enkelte skadelidte fremført, at da de har efterkommet pålæg fra Stormrådet efter den tidligere lovgivning om særskilt beskyttelse af deres ejendom som betingelse for at opnå erstatning ved en senere stormflodshændelse, har de haft en berettiget forventning om at opnå erstatning ved skader som følge af en senere stormflod.

Det skal i den sammenhæng bemærkes, at der er tale om regler, der ikke længere er gældende, idet disse blev afskaffet ved ikrafttræden af lovændring 1. oktober 2012. Tidligere efterkomne pålæg fra Stormrådet i medfør af ikke længere gældende regler kan efter Naturskaderådets vurdering ikke tillægges betydning i lyset af, at lovgivningen er ændret væsentligt siden da. Det afgørende for vurderingen af erstatningsmulighederne i dag er således de gældende regler i lov om visse naturskader.

Ændret melding fra Kystdirektoratet

Det er af nogle skadelidte anført, at Kystdirektoratet under sagens forløb umiddelbart efter stormflodshændelsen i oktober 2023 skulle have afvist eksistensen af et dige ved Diernæs Strand og dermed skabt en berettiget forventning om erstatning hos de skadelidte.

Naturskaderådet henholder sig til, at dette udsagn senere blev korrigeret i Kystdirektoratets officielle udtalelse (**bilag 5**), ligesom Kystdirektoratet har tilkendegivet, at den oprindelige melding i øvrigt burde have været ledsaget af en information om, at Kystatlas kun er vejledende, hvilket i øvrigt også på daværende tidspunkt fremgik klart af hjemmesiden. Kystdirektoratets udsagn umiddelbart efter stormfloden kan på den baggrund ikke i sig selv have skabt en berettiget forventning om, at der ikke var tale om et dige. Dette stemmer tillige overens med kravene vedrørende undersøgelse

af de faktiske forhold i forbindelse med behandling af skadesanmeldelser, jf. det tidligere anførte om, at Kystatlas alene er vejledende.

Naturskaderådets vurdering

For Naturskaderådet beror afgørelsen i denne konkrete sag på en vurdering af § 4, stk. 2, nr. 6, i lov om visse naturskader, både i forhold til selve lovtekstens formulering, forarbejder hertil samt rådets praksis. I den forbindelse har særligt spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om et dige i lovens forstand, samt om der i øvrigt er en skønsmulighed i bestemmelsen været væsentlig.

Kystdirektoratet har i forhold til spørgsmålet om, hvad et dige er, udtalt, at kystbeskyttelsesloven ikke indeholder en præcis definition heraf. Der findes flere kystbeskyttelsesforanstaltninger, som har til formål at reducere en oversvømmelsesrisiko, herunder diger. Når der ansøges om en kystbeskyttelsesforanstaltning, afvejer myndigheden en række hensyn, herunder foranstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet. Når der fx søges om en dige-konstruktion, vil myndigheden foretage en vurdering af anlæggets effekt som oversvømmelsesbeskyttelse i dets levetid, bl.a. ift. dimensioner, opbygning og materialer samt kontakt med det øvrige terræn, så vandet ikke løber bagom.

Kystdirektoratet har i den konkrete sag analyseret højdeforholdene ved Diernæs Strand, samt screenet for hvilke vandstande diget beskytter imod. Analyserne viser at der er etableret oversvømmelsesbeskyttelse i form af et dige i området, som kan modstå en relativt høj vandstand. Dette underbygges endvidere af fysisk besigtigelse af diget. Derfor har Kystdirektoratets sagkyndigt vurderet, at der er etableret et dige.

Bestemmelsen i § 4, stk. 2, nr. 6, i lov om visse naturskader er efter Naturskaderådets opfattelse klar og tydelig, og der er ikke fra lovgivers side tiltænkt en mere skønspregt vurdering af forholdene i tilfælde, hvor en fast ejendom ligger uden for dige.

På baggrund af sagens oplysning, dine bemærkninger samt og de øvrigt fremførte bemærkninger fra skadelidte i området vurderer Naturskaderådet, at der ikke foreligger grundlag for tilkendelse af erstatning, jf. lovens § 4, stk. 2, 6.

Naturskaderådet stadfæster derfor [REDACTED] afvisning af at dække skaderne på din ejendom efter stormfloden i oktober 2023, med den virkning at anmeldelsen ikke vil blive behandlet efter reglerne i loven.

Retsgrundlag

Det følger af lov om visse naturskader § 4, stk. 1, at der ydes erstatning for umiddelbart indtrådte skader forårsaget af stormflod på her i landet værende fast ejendom og løsøre, som er dækket af en afgiftspligtig forsikring mod brand.

Videre følger det af lovens § 4, stk. 2, nr. 6, at der ikke ydes erstatning for skader på fast ejendom, der ligger uden for et dige. Lovens § 4, stk. 2, nr. 6 er en undtagelsesbestemmelse.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. lovens § 30, stk. 1, 2. pkt. Dog kan afgørelsen indbringes for domstolene efter de almindelige regler herom.

På Naturskaderådets vegne,

Christian C. Lund Nielsen
Formand

Bilagssamling

Bilag 1: Landvindingslaget Slivsøs vedtægter af den 20. maj 1969

Bilag 2: [Landvindingslaget Slivsøs vedtægter af den 21. september 2003](#)

Bilag 3: Luftfoto fra Diernæs Strandby fra 1954 og i dag

Bilag 4: Kystdirektoratets første vurdering af den 8. november 2023

Bilag 5: Kystdirektoratets officielle udtalelse vedr. dige af den 19. december 2023